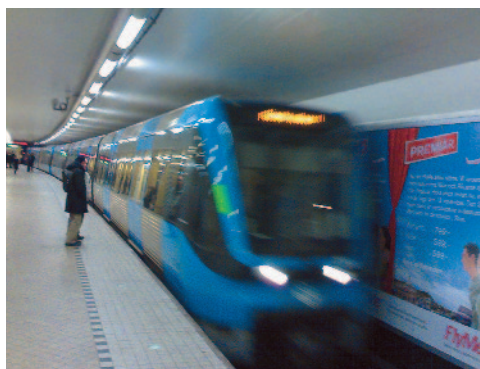

Lijepo vrijeme, molim

Pekinški meteorološki zavod zajamčio je da će Nacionalni stadion ili »Ptičje gnijezdo«, kako ga zovu zbog njegova karakterističnog izgleda, ostati suh tijekom otvorenja Olimpijskih igara u ljeto ove godine. Nedavno je provedeno nekoliko eksperimenata u kojima su isprobane dvije metode za sprečavanje nastanka kiše. Oblake s temperaturom ispod 0 °C prskali su tekućinom na bazi nitrogena koja je djelovala kao prirodni rashlađivač, što je kapljice razbilo na manje dijelove. U oblake s temperaturom iznad 0 °C »ubrizgali« su srebrov jodid, što je proizvelo vjetar koji potiskuje oblake radi ubrzanja procesa koalescencije kapljica. Meteorolozi kažu da bi se mogao ostvariti i suprotan efekt - prisiliti kišu na padanje prije nego što stigne do mjesta otvorenja Olimpijskih igara. (A. Č.)

Putnici griju vodu

Uprava metroa u Stockholmu pronašla je zanimljiv način smanjivanja troškova za toplu vodu. Toplina koju na glavnoj gradskoj stanici proizvodi četvrt milijuna putnika na dan dosad se ventilacijskim sustavom odvodila u atmosferu, no sada će je koristiti za zagrijavanje vode. Uz minimalnu investiciju od oko 20.000 eura u sustav za odvod tog zraka i sustav toplovodnih cijevi trajno će se moći smanjiti računi za vodu za oko 15 posto. (K. B.)

Porukom u boci protiv korova

Australski istraživač dr. Petrus Heyligers objavio je rezultate svog dugotrajnog opsežnog istraživanja širenja priobalnih vrsta korova koje nisu autohtone australske biljke. U njegovu su istraživanju veliku ulogu imale staklene boce u koje je ulio morsk vodu i sjemenke korova kako bi testirao koliko dugo mogu plutati. Najizdržljivije boce potonule su tek nakon šest godina plutanja. Istraživanje izdržljivosti boca proveo je jer se pri istraživanju morskih strujanja morao koristiti i podacima iz 1960. godine kada nije bilo satelitskih metoda praćenja. Rezultati su se tada dobivali bacanjem tisuća boca s porukama u ocean. Kada bi se boca nasukala, nalaznik bi pročitao zamolbu znanstvenika da ih obavijesti o lokaciji nalazišta i tako su rekonstruirali putanje morskih struja. Uvrstivši ove podatke u svoj model, Heyligers je dobio precizan alat kojim se može predvidjeti širenje korova i otkriti gdje su moguće lokacije s velikom koncentracijom korova. (K. B.)

Limenka ili plastična boca, pitanje je sad?

Ambalaža u koju se pune gazirana pića koristi se razmjerno kratko - ako ste žedni, brzo ćete popiti piće i odbaciti ambalažu. Zbog velike potrošnje raznih napitaka postavlja se pitanje koja je ambalaža ekološki prihvatljivija. Proizvodnja limenki počinje kopanjem boksita koji se složenom termičkom obradom pretvara u aluminijske blokove, koji često proputuju pola svijeta prije nego što se izvaljaju u aluminijske ploče od kojih se prešaju limenke. S druge strane, plastične boce izrađuju se od naftnih derivata. PET plastika se mnogo jednostavnijim postupkom u kalupima oblikuje u krajnji proizvod. Pri proizvodnji plastične boce potrebno je 325 grama nafte, a uključujući sirovinu i proizvodni proces ukupno se oslobodi 825 grama CO₂. Proizvodnja i transport aluminijske ploče rezultira oslobađanjem 280 grama CO₂. Uzevši u obzir veći postotak recikliranja, veću energetska vrijednost recikliranih limenki i manju proizvodnju CO₂ u cijelom ciklusu od sirovine do dolaska u trgovinu, ekološki je prihvatljivija limenka. (K. B.)